

**UCHWAŁA NR XLIII/270/22
RADY GMINY SŁAWNO**

z dnia 2 marca 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022- 2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 i poz. 1834), art. 4¹ i art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2021 r. poz. 1119 i poz. 2469, z 2022 r. poz. 24) oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050; z 2019 r. poz. 1655; z 2021 r. poz. 2469) Rada Gminy Sławno uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 – 2025 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała Nr XL/248/21 Rady Gminy Sławno z dnia 28 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 r. oraz Uchwała Nr XXIX/168/20 Rady Gminy Sławno z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Sławno na lata 2021-2025 r.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sławno.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2022 r.

Przewodniczący Rady Gminy

Stanisław Zdulski

Załącznik do uchwały Nr XLIII/270/22
Rady Gminy Sławno
z dnia 2 marca 2022 r.

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii
na lata 2022-2025**

Sławno 2022 rok

I. WSTĘP

Podstawę prawną opracowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii stanowi nowelizacja ustawy o zdrowiu publicznym oraz zmiany niektórych innych ustaw, które weszły w życie 1 stycznia 2022 roku (Dz. U. poz. 2469). Wprowadzono bowiem istotne zmiany lokalnych systemów rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, obejmujących tym samym zmiany w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.) oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.).

II. DIAGNOZA PROBLEMU ALKOHOLEWEGO, NARKOMANII I UZALEŻNIEŃ BEHAVIORALNYCH NA TERENIE GMINY SŁAWNO

1. Teoria przyczyn i skutków alkoholizmu, narkomanii i uzależnień behawioralnych.

Przy założeniu, że przyczyny alkoholizmu, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych mogą mieć różny charakter i stanowić podstawę do zachowań nieakceptowanych społecznie w niniejszej diagnozie przedstawione zostaną różne oblicza i uwarunkowania problemu.

Choroba alkoholowa, narkomania czy uzależnienia behawioralne mogą mieć wiele podstaw. Wśród nich wyróżnia się, bowiem przyczyny:

- biopsychiczne - zaburzenia emocjonalne i związana z nimi podatność na uzależnienia, zaburzony rozwój osobowości, nadpobudliwość psychiczna, brak odporności na stres, choroby somatyczne i psychiczne, nerwice, uszkodzenia mózgu, podatność na uzależnienia, zaburzenia w funkcjonowaniu układu nerwowego,

- psychospołeczne - zaburzone oddziaływanie środowiska rodzinnego i szkolno - wychowawczego, czego przyczyną jest brak lub niedostateczne zaspokojenie określonych potrzeb jednostki, różnorodne niepowodzenia w życiu (w sferze zawodowej lub osobistej), co może być przyczyną wycofania się jednostki w świat iluzji,

- kulturowe - określona moda, potrzeba odniesienia sukcesu, zbyt mała ilość rozrywek, brak atrakcyjnych zajęć, ogólna dostępność środków odurzających, sprzeciw wobec obowiązujących i społecznie akceptowanych systemów norm i wartości, chęć zaspokajania określonych potrzeb, brak celów i perspektyw.

2. Zakres działań profilaktycznych i pomocowych na terenie Gminy Sławno.

W celu zapobiegania zachowaniom nieakceptowanym społecznie, jak również wspierania rodzin - osób wymagających pomocy tworzone są programy osłonowe mające na celu ujednoczenie zasad postępowania i wskazania instytucji świadczących pomoc. Dlatego też w Gminie Sławno oprócz opisywanego programu funkcjonuje m. in. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie oraz Gminny Program Wspierania Rodziny.

Realizacja zadań wynikających z w/w Programów obejmuje swym zasięgiem cały teren leżący w granicach administracyjnych Gminy Sławno w skład, której wchodzi 34 wsie, w tym 33 sołectwa: Antoninów, Antoniówka, Bratków, Celestynów, Dąbrowa, Dąbrówka, Gawrony, Grażowice, Grudzeń Kolonia, Grudzeń Las, Józefów, Kamień, Kunice, Kamilówka, Kozenin, Ludwinów, Olszowiec, Ostrożna, Owadów, Popławy, Psary, Prymusowa Wola, Sławno, Sławno Kolonia, Sepno - Radonia, Szadkowice, Tomaszówek, Trojanów, Unewel - Olszewice, Wincentynów, Wygnanów, Zachorzów Kolonia, Zachorzów Wieś.

Realizacja programów oparta jest na lokalnej infrastrukturze społecznej w tym: edukacyjnej, kulturalnej, ochronie zdrowia, pomocy społecznej, przeciwdziałaniu patologiom społecznym, sporcie i rekreacji, usługach, bezpieczeństwie i porządku publicznym.

Grupą docelową działań pomocowych są osoby wyłaniane w trakcie pracy różnego typu instytucji. Niezbędne jest jednak objęcie całej populacji profilaktyką w zakresie m.in. zdrowia i zdrowego stylu życia, szkodliwości używek, jak i nieakceptowanych społecznie zachowań. Dodatkowo na bieżąco działalność Szkół, GKRPA, GOPS, Zespołu Interdyscyplinarnego, Komisariatu Policji ułatwia ustalanie środowisk wymagających wsparcia w różnych sferach życia.

W celu wszechstronnego i skutecznego działania niezbędna jest znajomość obszaru działania. Dlatego też informacje zawarte w niniejszym materiale prezentują diagnozę aktualnej sytuacji społecznej Gminy Sławno.

3. Położenie Gminy.

Gmina Sławno położona jest we wschodniej części województwa łódzkiego, na Wzgórzach Opoczyńskich będących północnym obszarem Wyżyny Kielecko – Sandomierskiej, w odległości 80 km od Łodzi, 20 km od Tomaszowa Mazowieckiego oraz 10 km od Opoczna. Zajmuje powierzchnię 128 km², co klasyfikuje ją w grupie gmin średnich pod względem powierzchni.

4. Dane statystyczne.

Według danych na m-c grudzień 2021 r. w gminie mieszkało 7749 osób, w tym 3855 kobiet i 3894 mężczyzn.

Zmiana w ostatnich trzech latach liczebności populacji na obszarze gminy przedstawia się następująco:

Tabela Nr 1. Liczba zgonów i urodzeń na terenie Gminy.

Lata	2019	2020	2021
liczba urodzeń	77	87	79
Liczba zgonów	92	110	100
Saldo	- 15	- 23	- 21

Źródło: Urząd Stanu Cywilnego.

Jak widać na przestrzeni ostatnich trzech lat saldo urodzeń w stosunku do zgonów jest ujemne, co oznacza, że na terenie gminy stale więcej osób umiera niż się rodzi.

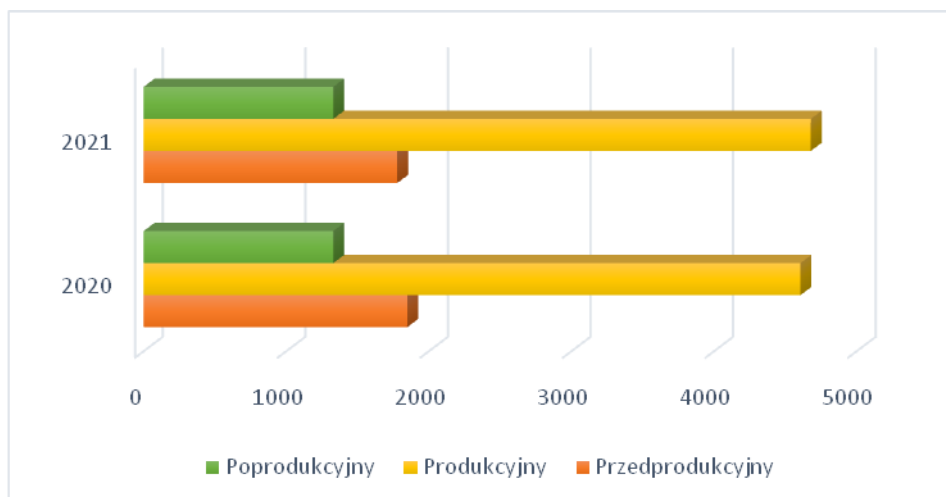
Bardzo istotnym elementem w strukturach demograficznych jest udział osób w wieku aktywności zawodowej.

Charakterystyka stabilności populacji w zakresie odsetek osób zawodowo czynnych w ostatnich trzech latach przedstawia się następująco:

Tabela Nr 2. Kategorie wiekowe wg aktywności zawodowej.

Lata	2019	2020	2021
Wiek przedprodukcyjny	1849	1779	1853
w tym:			
kobiety	882	851	887
mężczyźni	967	928	966
Wiek produkcyjny	4606	4679	4564
w tym:			
kobiety	2111	2152	2096
mężczyźni	2495	2527	2468
Wiek poprodukcyjny	1330	1330	1332
w tym:			
kobiety	881	882	872
mężczyźni	449	448	460

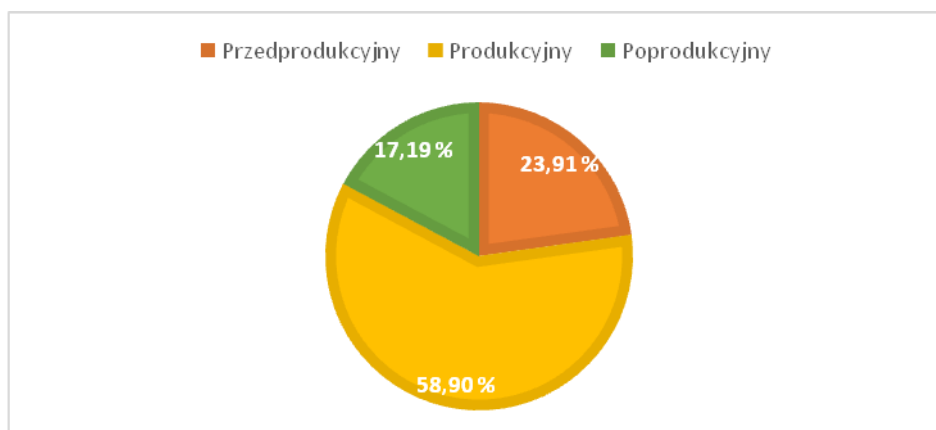
Źródło: Urząd Stanu Cywilnego.

Na wskazaną ilość mieszkańców w 2021 r. osoby w wieku:

- przedprodukcyjnym stanowią – 23,91 % populacji,
- produkcyjnym stanowią – 58,90 % populacji,
- poprodukcyjnym – 17,19 % populacji

co oznacza, że jest to zdecydowanie gmina w wieku aktywności zawodowej.

Kolejnym ważnym elementem jest stosunek społeczeństwa do zawieranych małżeństw, co ilustruje poniższe zestawienie.

Tabela Nr 3. Zawierane małżeństwa i rozwody.

Lata	2019	2020	2021
Liczba zawieranych w ciągu roku małżeństw	53	40	38
Liczba rozwodów w ciągu roku	6	11	14
Saldo	+ 47	+ 29	+ 24

Źródło: Urząd Stanu Cywilnego.

Jak widać ostatni tj. 2021r. w stosunku do lat poprzednich charakteryzuje się najmniejszą liczbą zawieranych związków małżeńskich, ale największą liczbą rozwodów.

5. Infrastruktura społeczna.

Na terenie Gminy funkcjonuje: 7 Publicznych Szkół Podstawowych oraz Zespół Szkół Samorządowych wraz ze Szkołą Podstawową i Szkołą Branżową oraz 6 punktów przedszkolnych. Łączna ilość uczniów w 2021 r. – 968, w tym szkołach podstawowych – 661, w szkole branżowej - 9, dodatkowo w punktach przedszkolnych – 167 dzieci i 131 dzieci w oddziale „0”.

Ponadto, znajdują się 2 instytucje kultury (Gminny Ośrodek Kultury i Gminna Biblioteka), Ośrodek Zdrowia oraz punkt apteczny.

Działają również szereg organizacji pozarządowych, w tym m. in.:

- 4 kluby sportowe,
- 9 OSP,
- Gminny Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych,
- Stowarzyszenie Gminy Sławno „Tradycja i Rozwój”,
- 21 Kół Gospodyń Wiejskich,
- Centrum Wspierania Inicjatyw w Olszowcu.

W ramach działań pomocowych na terenie gminy stale funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy w Olszowcu prowadzony przez Stowarzyszenie Centrum Wspierania Inicjatyw.

6. Rynek napojów alkoholowych.

Tabela Nr 4. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

Lp.	Lata	2019	2020	2021
1	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	19	20	20
2	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	1	1	1
3	Liczba jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	3	0	0

Źródło: Urząd Gminy w Sławnie.

Jak widać liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży na przestrzeni ostatnich lat jest na praktycznie stałym poziomie. Stabilność odnotowano również w punktach sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży.

7. Bezpieczeństwo publiczne.

Nad bezpieczeństwem i porządkiem publicznym na terenie Gminy czuwa bezpośrednio Komisariat Policji w Paradyżu i Komenda Powiatowa Policji w Opocznie. Na bieżąco podejmowane są działania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa społeczności lokalnej, w tym działania m.in. w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie - (interwencje domowe, procedura „Niebieskiej Karty”), jak i w zakresie dbałości o „abstynencję” mieszkańców.

III. DZIAŁANIA POMOCOWE

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi obliguje m.in. organy administracji samorządowej do podejmowania stosownych działań. Gmina mając na uwadze dobro społeczności lokalnej na podstawie rodzącego się zapotrzebowania na świadczenie poszczególnych usług, realizuje zadania w oparciu o posiadane zasoby i dostępne instrumenty.

Instytucjami pierwszego kontaktu z dziećmi są przedszkola i szkoły podstawowe. Dlatego też to one w przypadku niepokojących sygnałów podejmują stosowne działania. Podstawowy nacisk położony jest zarówno na wczesne reagowanie jak i działalność profilaktyczną.

W ramach prowadzonych zajęć Szkoły posiadają, bowiem programy profilaktyczne, w których zawierają się m.in. takie zadania jak:

- 1) promowanie zasad zdrowego stylu życia;
- 2) zapobieganie uzależnieniom;
- 3) radzenie sobie z własną i cudzą agresją;
- 4) poznawanie systemów wartości i wpływów społecznych;
- 5) pomoc uczniom w rozwiązywaniu problemów emocjonalnych w okresie dojrzewania;
- 6) nauka pokonywania problemów i rozwiązywania konfliktów;
- 7) promowanie życia bez uzależnień.

Dodatkowo w celu wszechstronnego wsparcia różnych grup społecznych na terenie Gminy szereg instytucji podejmuje działania wspierająco - naprawcze.

Dlatego też wychodząc naprzeciw problemom, w tym zdrowia psychicznego, Wójt Gminy Sławno umożliwia mieszkańcom korzystanie z wszechstronnej pomocy zapewnianej przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Olszowcu - niezmiennie od 2010 r. ilość uczestników to 60 osób/ limit miejsc/.

Ponadto, stosowną pomoc dla rodzin i osób borykających się z wieloma problemami oferuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - jest to pomoc zarówno finansowa, rzeczowa jak i usługowa oraz praca socjalna. Pomoc świadczona jest w szczególności w oparciu o ustawę o pomocy społecznej, o świadczeniach rodzinnych oraz ustawę o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

W ramach w/w ustaw realizowany jest szereg świadczeń, co ilustrują poniższe zestawienia.

Tabela Nr 5. Rzeczywista liczba osób bądź rodzin korzystających z ogólnej pomocy ośrodka przy zachowaniu zasady, że daną osobę/ rodzinę wymieniono tylko raz bez względu na liczbę, kwotę i częstotliwość otrzymywanych świadczeń.

Lata	2019	2020	2021
Łączna ilość osób korzystających z pomocy w myśl ustawy o pomocy społecznej w tym z:			
pomocy pieniężnej	1070	928	489
pomocy rzeczowej	157	78	84
pomocy w formie posiłku	4	3	2
pomocy w postaci pracy socjalnej	734	234	172
pomocy usługowej	240	264	392
	17	15	8

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie.

Jak widać we wskazanym zestawieniu corocznie maleje liczba osób korzystających z pomocy finansowej i pomocy rzeczowej udzielanej w myśl ustawy o pomocy społecznej.

Fakt systematycznie malejącej liczby osób korzystających ze świadczeń finansowych i rzeczowych, w myśl ustawy o pomocy społecznej, tłumaczyć należy zmianami ustawowymi w wyniku, których Ośrodek wdraża szereg dodatkowych form wsparcia dla rodzin, w szczególności dla rodzin z dziećmi. Realizowane są, bowiem stypendia szkolne, dożywianie dzieci i młodzieży, świadczenia wychowawcze /tzw. 500+/, świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny, Karta Dużej Rodziny oraz pomoc żywnościowa. Powyższe formy wsparcia znacznie poprawiają kondycję finansową rodzin.

Tabela Nr 6. Liczba osób/rodzin korzystających w myśl ustawy o pomocy społecznej z podziałem na przesłanki przyznania świadczenia.

Lp	Przesłanki udzielenia pomocy	2019	2020	2021
1.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	82	68	56
2.	Bezrobocie	33	31	34
3.	Niepełnosprawność	55	48	42
4.	Długotrwała choroba	88	58	56
5.	Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych	26	7	11
6.	Alkoholizm	1	0	4
7.	Trudności w przystosowaniu po wyjściu z zakładu karnego	1	1	1
8.	Zdarzenie losowe	1	0	0
9.	Przemoc w rodzinie	3	1	1

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie.

Jak wynika z powyższej tabeli niezmiennie od wielu lat głównymi przesłankami do udzielenia pomocy /finansowej, rzeczowej/ są długotrwała choroba oraz potrzeba ochrony macierzyństwa. Nieznaczne wahania wykazuje natomiast liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tyt. bezrobocia. W roku 2021 w stosunku do roku 2020 widoczny jest również wzrost bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych, jako przesłanki do udzielenia pomocy. Nadal niezmiennie sporadycznie ośrodek udziela wsparcia osobom z problemami alkoholowymi, trudnościami w przystosowaniu po wyjściu z zakładu karnego czy przemocy w rodzinie - podejmowane są wówczas inne działania zmierzające do poprawy sytuacji.

Jak powyżej wskazywano aktualny system prawny sprzyja wsparciu finansowemu rodzin. Wynika to m.in. z ustawy o świadczeniach rodzinnych czy ustawy o świadczeniach wychowawczych.

Tabela Nr 7. Ilość rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych.

Lp.	Świadczenia rodzinne	2019	2020	2021
1.	Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne	359	314	276

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie.

Tabela Nr 8. Liczba rodzin korzystających ze świadczenia „500 +” z podziałem na ilość dzieci uprawnionych do zasiłku .

Lp.	Liczba uprawnionych do pobierania świadczenia wychowawczego	2019	2020	2021
1	Liczba rodzin uprawnionych do pobierania świadczenia wychowawczego, w tym:	898	922	930
2.	liczba dzieci, na które przyznano świadczenie wychowawcze	1633	1679	1703

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie.

Jak widać świadczenie tzw. 500+ cieszy się coraz większym „powodzeniem” tym bardziej, że od 2019 r rodziny otrzymują bez względu na dochód.

Ponadto wsparciem dla rodzin wielodzietnych jest „Karta Dużej Rodziny.” Zgodnie z poniższym zestawieniem widać ciągłe zainteresowanie osób dla tej formy pomocy.

Tak, więc w 2019 roku wydano 303 karty, w roku 2020 wydano 103 karty, natomiast w 2021 r. - 137.

Warto zauważyć, że bez pomocy nie pozostają również rodziny „po przejściach”, co ilustruje poniższe zestawienie.

Tabela Nr 9. Liczba rodzin korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Lp.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	2019	2020	2021
1.	Liczba rodzin	14	16	17
2.	Liczba osób	29	29	33

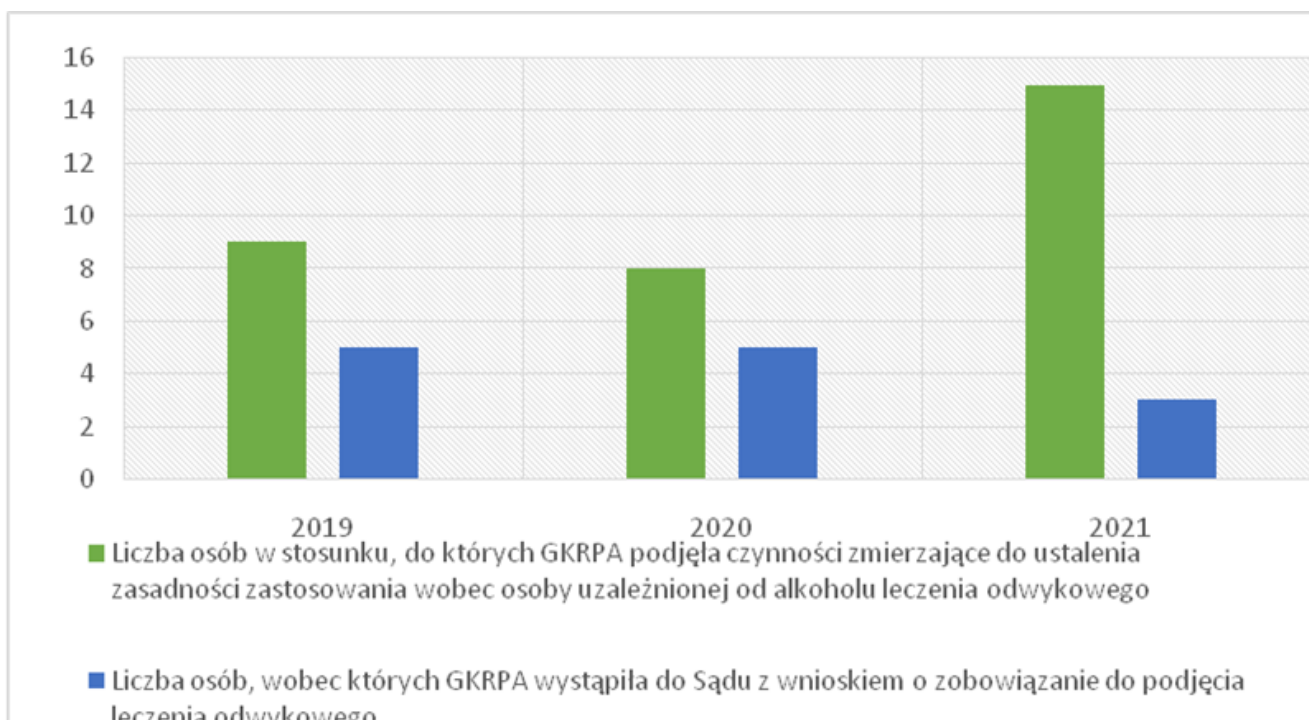
Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie.

Oprócz szerokiego wachlarza form wsparcia realizowanych przez GOPS działania pomocowe i interwencyjne prowadzi również powołany przez Wójta Gminny Zespół Interdyscyplinarny oraz Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Tabela Nr 10. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie prowadzenia indywidualnego przypadku na przestrzeni 3 lat.

Lp.	Lata	2019	2020	2021
1	Liczba osób w stosunku, do których GKRPA podjęła czynności zmierzające do ustalenia zasadności zastosowania wobec osoby uzależnionej od alkoholu leczenia odwykowego	9	8	15
2.	Liczba osób, wobec których GKRPA wystąpiła do Sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	5	5	3

Źródło: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sławnie.

Jak widać liczba osób w stosunku, do których GKRPA podjęła czynności zmierzające do zobowiązania podjęcia leczenia w 2021 r. znacznie wzrosła. Nieznacznie natomiast spadła ilość spraw kierowanych do Sądu. Wynika to z faktu, że szereg osób w stosunku, do których prowadzono działania w kierunku leczenia odwykowego, zobowiązała się do dobrowolnego leczenia odwykowego, bądź członkowie rodziny zgłosili zaprzestanie spożywania alkoholu przez domownika, wnosząc o zakończenie postępowania.

Na uwagę zasługuje fakt, że wskazane powyżej przypadki, dotyczyły zachowań alkoholowych. Ze względu na brak niepokojących sygnałów nie prowadzono spraw ze względu na problem narkotykowy czy uzależnienia behawioralne.

Warto zauważyć, że w celu pełniejszego zdiagnozowania problemu rodziny oprócz wielokrotnych rozmów z osobą nadużywającą alkoholu, prowadzone są rozmowy z członkami rodziny – wielokrotnie ofiarami przemocy.

Podkreślić należy, że alkohol notorycznie przyczynia się do zachowań agresywnych, których efektem jest uruchomienie procedury „Niebieskiej Karty.” Biorąc pod uwagę fakt, że stanowi to 90% prowadzonych przypadków każdorazowo rodziny z problemem przemocy informowane są o możliwości podjęcia działań w kierunku leczenia odwykowego domownika. Poniższe zestawienie ilustruje działania na rzecz przemocy w rodzinie na przestrzeni ostatnich 3 lat.

Tabela Nr 11. Działania na rzecz przemocy w rodzinie.

Lp.	Procedura „Niebieskiej Karty”	2019	2020	2021
1	Liczba rodzin korzystających z pomocy w ramach procedury „Niebieskiej Karty”	30	21	22
2	Liczba realizowanych „Niebieskich Kart” w tym otrzymanych od:	30	26	33
	·Policji	27	21	28
	·przedstawicieli oświaty	0	0	0
	·przedstawicieli GOPS	3	5	5
	·pracownika służby zdrowia	0	0	0
	·PCPR w Opocznie	0	0	0
3	Liczba posiedzeń grup roboczych	63	80	100
4	Liczba zamkniętych „Niebieskich Kart”	21	23	26

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny w Sławnie.

Jak widać 2021 rok w stosunku do roku poprzedniego charakteryzuje się nieznacznym wzrostem liczby rodzin korzystających z pomocy w ramach procedury „Niebieskiej Karty. Niestety nadal zauważalny jest fakt, że w niektórych rodzinach przemoc lubi się powtarzać.

Stale dominującą instytucją uruchamiającą procedurę „Niebieskiej Karty” jest Komisariat Policji, a w dalszej kolejności Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Nadal brak w tej kwestii działań przedstawicieli oświaty, służby zdrowia czy PCPR. Wynikać to może jednak z faktu, że we wskazanych przypadkach ofiarami przemocy są osoby dorosłe; dzieci natomiast są jedynie /lub „aż”/ świadkami zachowań przemocowych. Dlatego też pierwsze działania interwencyjne podejmują instytucje mające kontakt w dorosłymi domownikami.

Niestety w związku z rozprzestrzenianiem się choroby zakaźnej COVID -19 wywołanej wirusem SARS-CoV-2 znaczna ilość posiedzeń grup roboczych prowadzona była w formie zdalnej. Jednakże w poszczególnych przypadkach wielokrotnie prowadzono bezpośrednie ustalenia z Dyrektorami Szkół, funkcjonariuszem Komisariatu Policji w Paradyżu - dzielnicowym czy przedstawicielem Ośrodka Zdrowia.

IV. CEL PROGRAMU

W celu realizacji niżej wymienionych działań przyjęto cel główny, którego osiągnięcie oznacza prawidłową realizację wskazanych zadań.

Cel główny Programu to ograniczenie skali występujących na terenie Gminy uzależnień oraz ich negatywnych następstw w szczególności przemocy w rodzinie poprzez:

- prowadzenie działalności profilaktycznej ukierunkowanej w szczególności na dzieci i młodzież,
- zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, problemów spowodowanych używaniem narkotyków czy wywołanych uzależnieniem behawioralnym,
- zmniejszenie rozmiarów problemów, które aktualnie występują.

V. REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Zadania	Lp.	Sposób realizacji	Realizatorzy	Czas realizacji	Koszt realizacji
I. Tworzenie warunków motywujących ograniczenie spożywania napojów alkoholowych oraz zażywania narkotyków	1.	Opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.	GKRPA	Według składanych wniosków	5.000,00 zł
	2.	Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określających reklamę i promocję napojów alkoholowych oraz zakazu sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych.	Wójt Gminy przy udziale GKRPA	W przypadku wystąpienia potrzeby	
	3.	Występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.	Wójt Gminy przy udziale GKRPA	W przypadku wystąpienia potrzeby	
	4	Kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych ze szczególnym uwzględnieniem działań zmierzających do ograniczenia zjawiska sprzedaży alkoholu osobom nieletnim.	Wójt Gminy GKRPA	Praca ciągła	
	5.	Rozpatrywanie na bieżąco spraw napływających z terenu gminy dotyczących problemu uzależnienia	Wójt Gminy GKRPA GOPS Zespół Interdyscyplinar-ny	W ramach otrzymywanych sygnałów	

	6.	Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej.	Wójt Gminy GKRPA GOPS	Według potrzeb	
II. Profilaktyczna działalność informacyjna i edukacyjna oraz szkoleniowa w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym skierowana w szczególności na dzieci i młodzież	1.	Realizacja zadań wynikających m.in. ze szkolnych programów profilaktycznych w tym m.in.: ·ograniczanie i eliminowanie zachowań problemowych występujących wśród młodzieży jak: wagary agresja, ·promocja zdrowia i zdrowego stylu życia, ·kształtowanie silnej więzi rodzinnej, ·wzbogacanie wiedzy o skutkach społecznych spowodowanych przez uzależnienia, ·spotkania tematyczne z przedstawicielami Policji, Służby Zdrowia, Sądu, ·wyrabianie nawyków współuczestnictwa w życiu społeczności lokalnej i szkolnej, ·uczenie zachowań asertywnych, ·przygotowanie dziecka do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji, ·pogadanki, przedstawienia, spektakle, projekcje filmów o tematyce antyalkoholowej, ·uczenie umiejętnego korzystania z Internetu - selekcionowania informacji.	Urząd Gminy Sławno Jednostki organizacyjne	Praca ciągła	71.000,00 zł
	2.	Organizowanie akcji promujących życie bez uzależnień; wspierających alternatywne formy spędzania czasu wolnego w tym m.in.:	Urząd Gminy Sławno Jednostki organizacyjne Rady Sołeckie	W ciągu roku	

	<ul style="list-style-type: none"> ·wycieczki turystyczno –krajoznawcze, biwaki, ·spotkania tematyczne, ·organizowanie zajęć pozalekcyjnych, w tym zajęć komputerowych, sportowych, artystycznych, czytelniczych, promujących młode talenty, ·dofinansowanie zakupu sprzętu rozwijającego kulturę fizyczną w szczególności w szkołach prowadzących zajęcia pozalekcyjne, ·dofinansowanie zakupu sprzętu komputerowego oraz programów komputerowych dla jednostek prowadzących dodatkowe zajęcia pozalekcyjne - /udostępnienie komputera z bezpłatnym dostępem do Internetu/, ·wspieranie klubów sportowych, kół zainteresowań, zespołów folklorystycznych, świetlic wiejskich, ·organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych, festynów, akcji choinkowych, akcji związanych z wypoczynkiem letnim i zimowym, ·podejmowanie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych. 	<p>Organizacje pozarządowe</p> <p>Księża z Parafii z terenu Gminy Sławno</p>		
3.	Uczestnictwo w kampaniach, akcjach, obejmującej przeciwdziałania patologii.	<p>Gmina Sławno</p> <p>Jednostki organizacyjne</p>	Zgodnie ze zgłoszeniem	

III. Działalność edukacyjno-informacyjna oraz szkoleniowa w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii przeciwdziałania przemocy oraz przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym skierowana w szczególności na dorosłych	1.	Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców, których celem jest: ·inspirowanie i zachęcanie rodzin do działań profilaktycznych poprzez m.in. wymianę informacji pomiędzy rodzicami, nauczycielami, pracownikami GOPS, członkami GKRPA, członkami Zespołu Interdyscyplinarnego, ·ukazanie negatywnego wpływu używek w tym alkoholu, narkotyków na organizm.	Gmina Sławno Jednostki organizacyjne Zespół Interdyscyplinarny GKRPA	Praca ciągła	4.000,00 zł
	2.	Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno - edukacyjnych.	Gmina Sławno Jednostki organizacyjne	Praca ciągła	
	3.	Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych na sprzedawców napojów alkoholowych.	Gmina Sławno Jednostki organizacyjne	Praca ciągła	
	4.	Kontynuowanie punktów informacyjnych w zakresie uzależnień - tablice informacyjne, kąciki profilaktyczne gazetki szkolne.	Gmina Sławno Jednostki organizacyjne	Praca ciągła	
	5.	Informowanie społeczności lokalnej o punktach niosących pomoc osobą uzależnionym, współuzależnionym i ofiarom przemocy.	Gmina Sławno Jednostki organizacyjne Zespół Interdyscyplinarny	Praca ciągła	
	6.	Szkolenia grup zaangażowanych w rozwiązywanie problemów alkoholowych, narkomanii, uzależnień behawioralnych	Wyloniona instytucja	Zgodnie z zapotrzebowaniem	

IV. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej rehabilitacyjnej, psychospołecznej i prawnej dla osób i rodzin z problemami uzależnienia, współuzależnienia i przemocy w rodzinie	1.	Podjęcie dalszych działań w celu udostępnienia – poszerzenia bazy specjalistycznej, w tym: psychologa, terapeuty, radcy prawnego i funkcjonariusza policji – funkcjonowanie punktu konsultacyjnego/ placówek wsparcia dziennego	Wójt Gminy Sławno	Zgodnie z zapotrzebowaniem	24.500,00 zł
	2.	Prowadzenie działań związanych z integracją społeczną osób z grupy ryzyka.	Gmina Sławno GOPS Organizacje pozarządowe	Praca ciągła	
V. Współpraca i wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych zajmujących się w szczególności problemami uzależnienia, przemocy, niedostosowania społecznego, brakiem umiejętności radzenia sobie z problemami	1.	Kontynuowanie współpracy m.in.: · ze Stowarzyszeniem Abstynenckim OPOKA, · z Poradnią Leczenia Uzależnień w Opocznie, · z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie – Zespołem Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Rodzinnego w Opocznie, · z Komisariatem Policji w Paradyżu, · z Sądem Rejonowym w Opocznie w szczególności III Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich, · ze Stowarzyszeniem Centrum Wspierania Inicjatyw w Olszowcu	Gmina Sławno GKRPA Jednostki organizacyjne Zespół Interdyscyplinar-ny	Praca ciągła	2.000,00 zł
VI. Działalność naprawcza w zakresie uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu, narkomanii uzależnień behawioralnych	1.	Prowadzenie indywidualnego przypadku w tym kierowanie osób uzależnionych na leczenie odwykowe.	GKRPA GOPS Komisariat Policji w Paradyżu Zespół Interdyscyplinar-ny	W ramach otrzymywanych sygnałów	3.500.00 zł

oraz przemocy w rodzinie	2.	Podejmowanie działań w kierunku rozwiązywania problemu przemocy w rodzinie.	Zespół Interdyscyplinar-ny	W ramach otrzymywanych sygnałów
	3.	Reagowanie na próby podejmowania zachowań ryzykownych, poprzez odwoływanie się do specjalistycznej pomocy	Jednostki organizacyjne	W ramach otrzymywanych sygnałów
	4.	Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie w celu zapewnienia kompleksowych działań na rzecz rodzin z problemem alkoholowym i przemocy - procedura „Niebieskiej Karty”	GKRPA Jednostki organizacyjne Komisariat Policji Ośrodek Zdrowia Kuratorzy Sądowni PCPR w Opocznie	W ramach otrzymywanych sygnałów
	5.	Udzielanie rodzicom wsparcia w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i rodzinnych.	Gmina Sławno GKRPA Jednostki organizacyjne PCPR w Opocznie	W ramach otrzymywanych sygnałów

Łączny koszt realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii stanowi kwotę 110 000,00 zł.

Kwota na realizację Programu może ulec zmianie, wynikającej z uwzględnienia środków finansowych niewydatkowanych w roku poprzednim.

Osoby wchodzące w skład Komisji niebędące pracownikami Urzędu Gminy w Sławnie lub jednostek organizacyjnych Gminy Sławno otrzymują wynagrodzenie w formie diety za udział w posiedzeniach w wysokości:

·Przewodniczący Komisji 200,00 zł. brutto/ słownie: dwieście złotych/

·Członkowie Komisji po 150,00 zł. brutto /słownie: stop pięćdziesiąt złotych/

za każde posiedzenie,

·Przewodniczący Komisji oraz Członkowie Komisji za wszelkie dodatkowe czynności podejmowane w ramach prowadzonych działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych otrzymują wynagrodzenie w wysokości – 18,30 zł brutto /słownie: osiemnaście złotych trzydzieści groszy/ za każdą godzinę wykonywania w/w czynności oraz zwrot kosztów podróży.

Rozliczenie czasu wykonywania dodatkowych czynności następuje na podstawie oświadczenia Przewodniczącego/Członka Komisji na druku polecenia wyjazdu służbowego.

Osoby wchodzące w skład Komisji będące pracownikami Urzędu Gminy w Sławnie lub jednostek organizacyjnych Gminy Sławno biorą udział w jej pracach w ramach swoich obowiązków służbowych, a czas pracy Komisji jest równoznaczny z czasem pracy w ramach ich stosunku pracy.

VI. WSKAŹNIKI REALIZACJI PROGRAMU

Jako wskaźniki realizacji Programu przyjęto:

- liczbę cofniętych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- liczbę prowadzonych przez GKRPA spraw z zakresu leczenia odwykowego,
- liczbę udzielonych porad m.in. psychologicznych, prawnych, doradcy rodziny,
- liczbę rodzin, w których występuje problem alkoholowych, narkomanii lub uzależnień behawioralnych objętych pomocą GOPS,
- liczbę zorganizowanych działań szkoleniowych - edukacyjnych, profilaktycznych z zakresu problemu alkoholowego, narkotykowego uzależnień behawioralnych skierowanych do społeczności lokalnej, w tym dzieci, młodzieży i osoby dorosłe.

VII. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

W celu oceny, jakości, skuteczności i efektywności niniejszego Programu zachodzi konieczność zbierania i analizowania pozyskanych danych. Dlatego też koordynację Programu powierza się Przewodniczącemu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sławnie.

Monitoring Programu prowadzony będzie na podstawie:

- analizy danych na temat problemu alkoholowego, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych na terenie Gminy,
- wymiany informacji pomiędzy instytucjami realizującymi działania związane z przeciwdziałaniem alkoholizmowi, narkomani i uzależnień behawioralnych na terenie Gminy,
- sprawozdań z realizacji zadań wynikających z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy.

VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Finansowanie realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dokonywane będzie w ramach środków pochodzących z opłat z tytułu wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

W budżecie Gminy na rok 2022 zaplanowano na realizację zadań określonych w niniejszym Programie kwotę 110 000,00zł.

Dodatkowo realizacja Programu w zakresie funkcjonowania Placówek Wsparcia Dziennego w okresie od m-ca stycznia 2022 r. do m-ca czerwca 2023 r. finansowana będzie w związku z realizacją projektu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego „Gmina Sławno stawia na rodzinę” nr RPLD.09.02.01-10- A011/21-00 na łączną kwotę 707 505,31 zł, w tym kwota dofinansowania 601 379,51 zł; wkład własny 106 125,80 zł., z czego koszt realizacji projektu w 2022 roku stanowić będzie kwotę 516 442,81 zł.

Uzasadnienie

Zgodnie ze zmianą ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz zmianą ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii samorządy gminne są zobowiązane nie później niż do dnia 31 marca 2022 r. przyjąć nowy wspólny gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Elementem nowego gminnego programu oprócz zadań związanych z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym staje się również prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo- wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Ponadto, został wydłużony do 4 lat czas, na jaki mogą być przyjmowane nowe gminne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.